

پټو ته که

نوسینی :

مه کسم گورکی

وه رگېرانی له ټینگلیزی به وه

عملی نه حمده ره سول

له سرده ميکي لايوندا که قوتاني بوم و له زانکوي «قازان» دا ده مخوتند ، له مالي هاورپيه کمدا ده زيام «بچکوف» ي ناوبوو . خانووه که بيان زور کون و داروخاو بوو ، ديواره کانشي هينده رزيبون نه وه نده بيان نه ما بوو که پرووخين . قهوزه دارو ديواره کافي سهوز کردبوو ، جوړه پرووه کيکيش له درزو قليشه کانه وه هاتبووه دهره وه .. سپاي ديواره کافي وون کردبوو . خانووه که بيان بريتي بوو له سي زوورو بهک نهوم بوو ، زريان و ره هيله ي زستانانيس جي په نجه ي خونيانان وهک يادگار تيا جي هيشتبوو ، تا ناوقه دي ديواره کان نفوومي شي بووبوو ، که وه رزي زستانيس داده هات پيش همموو که سيک باده ي سرمامان ده نوشي ، چونکه په نجه ره کان شووشه يان به ساغي تيا نه ما بووه وه هوا به ثاره زروي خوي ده هات و ده چوو .. نهو زووره ي که بو من ترخان کرابوو ، هر چه نده له وافي تر که متر نه بوو ، به لام ټيچگار تاريک و شي دارو دارماو بوو ، تيشکي روژ به هيچ کلوجيک نه ده که و ته ناويه وه . بچکوفي هاورپيشم زور خوشي ده ويستم و ريزي لي ده گرتم ، هميشه ههولي ده دا له هه وايه کي خوش گوزه رانيدا به خته وه رم بکات و نهو لي زاري و دلته نگيم بتاريني که دووري رزانده بوو به ناخمه وه .

دايکي بچکوف ته ممني له چله کاندا ده بوو ، ثافره يکي گورچ و گول و هين و پرووخوش بوو ، بزه به کي سازگار هميشه به سر ليوه کانيه وه بوو له ناخوشترين کات و له وپهري تووره بشدا لي ي جوي نه ده بووه . که ليک ريزي ده گرتم و به بهک چاو له گهل مناله کاندا سه يري ده کردم ، بگره له وان زياتر له توي دلته پر سوزه که ي ده گرتم و زور به ته نگمه وه بوو . هه ندي جار چند سه عاتيك لام داده نيشت و به سوزو خوشه ويستي دايکانه وه پرساري له که س و کارم ناچه کم ده کردو هه والي داپيره دووره که مي لي ده پرسيم جار جار هه نهو به سه رهات و روژگارانه ي بو ده گپرامه وه که وه ختي خوي له کچيني دا ديتبوي ..

ميرده که ي پينج شش ساليک ده بوو سهري نابووه و موچه به کي خانه نشيني که مي بو به جي هيشتبون که به شي گوزراني نه ده کردن و خه مي گه ورهش بو نه مي داماو ما بووه تا پيوستيه کافي مال و مناله کافي دابين بکات ، به تايه تيش ټيستا که ميوانتيان زيادي کردوه .

مانگيکي ره به قم له گه لياندا به سر برد ، مانگيکي ته او به شداري خواردن و خوشي و خه مه کانيانم کرد . روژنيکيان گوريم لي بوو بچکوف سه رزه نشتي برا بچووه که که ي ده کرد له سر نه وه ي داواي له دايکي کردبوو خوار دنه که ي بو زياد بکات ، پي ي ووت : «جوان ني به داواي شتيکي وا بکه بت ، نه ي نازانيت ميوانتيکي خوشه ويستان له گه لدايه و خواردن

يئكهوه بهش دهكەين! . ئيتەر لهو ساتهوه زۆر نارهحهت و خه ميار بووم ، يكم له خۆم ده بۆوه كه بوومه ته بار به كۆليانهوه و باره كه شيان ئيجگار قورسه .. پريارم دا پاش هه موو نيوه رۆيهك بچمه به ندهره كه تا كارئك بهيدا بگه م و هيج نه بێت پاره ي خواردن و جلوه بگرم ده ست كه ویت . يش پرسيارو سۆراخيكي زۆر ، سه ره نجام ئه وه ي ده مويست هاته دي ، جوومه حه مپال و جانتاو كه لويه لي تری سوار بووه كانی ناو كه شتیه كام ده گواسته وه بۆ به ندهره كه وه له و ئيشه وه زۆر جار له گه ل كرينكاره كانی تر دا برمان سه ره ئه خسته ناو كه شتیه كانه وه . ئيواره يه كه كه شتیه كي گه و ره له ندهره كه له نگه ري گرت ، ئيمه ش كه به داگرتنی سندووقه چای شه كه ت و ماندوو بوو بووین ، ئافره تيك له ئيو كرينكاره كاندا سه رنجی ر كيشام ، له ناوه ندي ته مه نيدا ده بوو ، ده م و چاوی هيشتا چرچ و لوچی تی نه كه وتبوو ، له ژیر ئه و سندووقه قورسه دا چه ما بۆوه به ده م رینگاوه گورانيه كي خاموشي ده چری تا ئه شه كه نجه و ئازاری ئه و ژيانه ناخوشه ي له جرياته وه ، تاوئك بی ده نك ده بوو دواي تی ده چريه وه .. خاوه نی ئه و هه موو سندووقه چايه ش وه كه بايه قووش به سه رمانه وه وه ستابوو چاودیری ده كردین ، هه ر كاتيكيش حه مائيكي بينيايه له سه رخۆ ده روا ت به سه ريدا نه به رانديو گۆچانيكي تی ده سه رواند ، هه ر وه كو گاوان چۆن ره شه وولاخ راده دات .. به و چه شنه بوو .

پاش ئه وه ي هه موو سندووقه كانمان داگرت ، تاوئك بۆ حه وانه وه د نيشين و چاوه روانی وه رگرتنی كرينكانمان ده كرد .. كرينكاره ئافره ته كه قوولای ده رباي بیرو خه ياله كانی ده پری كه هاته ته نيشته وه دانيشت ، هه ر وای بیری ده كرده وه له م جيهانه خافل بیو ، چه ند جارئك سه ری به رز ته كرده وه هه ناسه يه كي قوولی هه لده مزی و به ره و جيهانه كه ی خوی ده چۆه .. هه رچه ند تيمده روانی ئه سپيكم ده هاته وه ياد ه يلاكي و ماندوو پتی شه كه تی كردي .. زيتر خۆم پی نه گيراو پرسم :

- ناوت چيه ؟

- ماريانا !

- بۆ ئه وه نده دلته نگيت .. ماندوو بوويت ؟

ئاوړيكي دايه وه سه رنجيكي قوولی پشكینه رانه ی له جه ستم پری و وه لامي دامه وه :

- چاوه روانی چی له و كه سانه ده كه ت كه ته مه نيان له ئيو ئازارو ستمدا به سه ر بردوه ؟ ، ده ته ویت وه كه ئه و كه سانه دلخوش بن كه هيشتا ماندوو پتی په ی پی نه بردوون ! .

ئه و وه لاهم زۆر پی سه ير بوو ، ديار بوو ره نگدانه وه ی هه موو ئه و ئازارو

كۆيره وه ريبانه بوو كه ترووسكای ژبانی لی پريوو . سه رله نو ی ليم پرسيه وه :

- شووت كر دووه ؟

- به لی ، به لام و ابو ساليك ده چیت میده كه م مردووه . نه خوشی گرانه تا كوشتی .. پاش خوی ئاقانه به كي جی هيشت كه هيشتا ته مه نی نه بۆته سی سال . به هوی كری ی ئه م كاره شه وه نه بیت هيج شتيكي تر شك نابم تا مناله كه می پی بژنم .. زۆر هه ولندا بيمه خزمه تكاری مالان ، به لام هه رچه ند له ده رگای ماليكي ده وله مه ندم ده دا ، ده ركه ی ده م و نه ست له رووم داده خرايه وه ، له بهر ئه وه نه بوو كه ئيشی ناوما ل نازم ، به لكو له بهر ئه وه ی مناليكم هه به ! .

- «ئهم ژيانه پر ده رده سه ريه ش به ژيان داده نريت ؟ ! ئيمه به خورانی ته مه نمان وون ده كه ين .. تا روژئك كارئك چنگك ده كه ویت سی چوار روژ پی ئيش ده مينمه وه .. مناله كه م نه خوش كه وتوو وه لای دراوسيه ك جيم هيشتوه تا بتوام پاره ی ده رماني بۆ پهيدا بگم ، خوا ده زانیت ئيسا چی به سه ر هاتوه !» قيره ی خاوه نی كه لويه له كان به رزبووه و بانگی ده كردین تا كرينكانمان وه ر بگرين .. كاتيك ئافره ته كه پاره كه ی وه رگرت ، چاوه گه و ره كانی رووه و من وه چه رخان و ووتی : «هه واكه ی سارد كر دووه و ئاسانیش ئه م هه موو هه و ره چرانه ی له ئامیز گرتوه ، دياره ته مایه تی به هه ره شه ی خوی دونيا له هه موو پيسی به ك بشواته وه .. مناله كه شم نه خوشه ، به خوات ده سپرم !» .

ره شه بايه كي توند هه لی كر دو ئه و ناوه ی خه پته گيژاويكي بی سه رو به وه ، ده نگی شه پوری كه شتیه كانیش كر دو بو يانه ژاوه ژاوه غه له غه ليك ترسی ده خسته دلوه .. شه پۆله سه وزه كانی ده رباكه ش به رزو نرم ده بوونه وه و بی به زه ييانه گاشه به ردی روخه كه يان داده پلوسی ، هينده ی پی نه چوو گرم و هوری هه و ره ره شه كانیش تيكه لی ئه و ئاهه نكه سه ر شينه بوون و دا بكرده ليزمه ی باران .. خاتوو ماريانای ماندووش خيرا رينگا كه ی ده پری تا زووتر بگاته لای كۆرپه نه خوشه كه ی .. ره شه با كراسه ته رو سؤراوه كه ی ده هينا و ده برد وات ده هاته پيش چاو سه سه رخوشيكي ئيجگار مه سته !

ده قی چيروكه له لم كتيه وه وه رگيراوه :

Collected Works Of Maaxim Gorky ' Oxford University Press .

London Humphery Milford 1948 .

